

فقه مشارکت در قدرت

آیت الله شیخ محمد یعقوبی^۱

www.ketab.ir

۱. آیت الله شیخ محمد یعقوبی - متولد ۱۹۶۰ م - از شاگردان و ملازمان آیت الله سید محمد بن محمد صادق صدر - شهادت ۱۹۹۹ م - و از مراجع کنونی نجف بحث مشارکت در قدرت سیاسی را در طی درس خارج فقه خود در تاریخ ۲۰۱۴/۱۱/۱۰ الی ۲۰۱۵/۶/۸ میلادی بیان نموده است.

فقه مشارکت در قدرت

نویسنده: آیت الله شیخ محمد یعقوبی

ترجمه: عبدالوهاب فراتی، محمد مهدی فر، سید احمد حسینی

ویراستار: محسن یوسفی کیا

انتشارات: مکت اندیشه

چاپ و صحافی: رنگینه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۰-۷۰۰-۷۰۰-۷۰۰

نوبت چاپ: ۱۳۸۵

شمارگان: ۲۰۰

دفتر انتشارات: ۰۲۵۳۲۹۰۶۴۰۵

فروشگاه ۱: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران طبقه سوم،

واحد ۳۱۴، تلفن تماس: ۳۷۸۴۲۰۳۹

فروشگاه ۲: تهران خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و

فخر رازی، مجتمع فروزنده، پلاک ۳۱۲

وبسایت: www.mabnarc.ir

ایمیل: info@mabnarc.ir

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ تومان

سرشناسه: یعقوبی، محمد، ۱۹۶۰-۱۹۹۹ م.

عنوان قراردادی: فقه المشاركة فی السلطة، فارسی

عنوان و نام پدیدآور: فقه مشارکت در قدرت/محمد یعقوبی؛ ترجمه

عبدالوهاب فراتی، محمد مهدی فر، سید احمد حسینی؛ ویراستار

محسن یوسفی کیا.

مشخصات نشر: قم: مکت اندیشه، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۳۷۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۰-۷۰۰-۷۰۰-۷۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: مشارکت سیاسی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

Political participation -- Religious aspects -- Islam

علوم سیاسی (فقه) -- فتاوا

Political science (Islamic law) -- Fatwas

رهبری (اسلام)

Islamic leadership

امر به معروف و نهی از منکر

Enjoining what is good and prohibiting what is evil*

شناسه افزوده: فراتی، عبدالوهاب، ۱۳۴۷-، مترجم

شناسه افزوده: مهدی فر، محمد، ۱۳۷۰-، مترجم

شناسه افزوده: حسینی، سید احمد، ۱۳۶۰-، مترجم

رده بندی کنگره: BP۲۳۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۲۱۶۲۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای نشر مکت اندیشه محفوظ است.

فهرست

تقریر موضوع

۱۳

۱۵

جهت اول: معنای سلطان عادل و جائر

۱۵

تأسیس اصل فقهی در مسئله

۱۶

معنای پیروی از انبیا علیهم السلام

۱۷

صلاحیت‌های مجتهدین

۱۸

شرایط سلطان عادل

۱۹

معنای سلطان جائر

۲۰

مسئولیت امت در برابر سلطان عادل

۲۲

سلطان جائر بودن «متمم ص حق»

۲۳

دو فائده

۲۳

فائده اول

۲۴

موارد اطلاق سلطان عادل

۲۵

فائده دوم

۲۶

خلاصه بحث

جهت دوم: حکم «الولاية للسلطان العادل»

۲۷

۲۸ شروط ولی؛ حفیظ و علیم

۲۸ در وجوب عینی بودن کارگزاری برای سلطان عادل

جهت سوم: الولاية للسلطان الجائر

۳۳

۳۳ دیدگاه اول: حرمت ذاتی کارگزاری برای جائر

۳۶ دیدگاه دوم: حرمت عرضی کارگزاری برای جائر

۳۷ قدرمتیقن از حرمت ولایت

۳۸ استدلال بر حرمت ذاتی

۳۸ وجه اول: مطابقت با اصل

۳۹ استدراك امام خمینی رحمته الله ورد آن

۴۱ وجه دوم: نصوص دال بر حرمت ذاتی

۴۲ استدلال به آیات

۴۴ پاسخ از اشکال دور

۴۵ استدلال به روایات

۵۵ اشکال و جواب

۵۵ اشکال اول

۵۶ پاسخ اشکال

۵۶ اشکال دوم

۵۷ پاسخ اشکال

۵۸ وجه سوم: نصوص دال بر حرمت یاری کردن ستمگران

۶۱ وجه چهارم: جریان اصالت یا قاعده حرمت

۶۳ گناه کبیره بودن کارگزاری

۶۴	استدلال‌های فقهی حرمت عرضی
۶۵	استدلال به روایات برای حرمت عرضی
۶۵	دسته اول: حرمت به دلیل ارتکاب حرام یا مقید به آن
۶۷	دسته دوم: جواز کارگزاری مشروط به برآوردن حاجات مؤمنین
۷۴	دسته سوم: روایات دال بر جواز به هنگام اضطرار و تقیه
۷۵	دسته چهارم: روایات دال بر جواز به نحو مطلق یا همراه با کراهت
۷۸	جمع بین روایات
۷۸	روایات گروه اول (حرمت به نحو مطلق) و دوم (جواز فی الجمله)
۸۴	تعارض بین خود روایات گروه دوم
۸۵	توجیه شیخ انصاری و رد آن
۸۶	تلاش آیت‌الله خویی و پاسخ آن
۸۷	راه برون رفت برخی از بزرگان و پاسخ به آن
۸۹	موارد مجاز کارگزاری برای حاکم جائز
۸۹	مورد اول: قیام به مصالح بندگان
۹۰	نتیجه استدلال بر جواز
۹۳	اشکال آیت‌الله خویی و پاسخ آن
۹۷	استدلال موردپذیرش
۹۹	لزوم رجوع به فقیه جامع الشرایط
۹۹	اهتمام به نیازهای مؤمنین
۱۰۰	مورد دوم: توقف امر به معروف و نهی از منکر بر آن
۱۰۰	قول اول: وجوب
۱۰۴	مشکل وجوب به دست آوردن ولایت
۱۰۶	اشکال‌هایی بر قول به وجوب

۱۱۵	قول دوم: استحباب
۱۱۹	مناقشه با شیخ انصاری در خصوص پاسخ به جواهر
۱۲۱	ایراد آیت الله خویی و پاسخ آن
۱۲۲	عدم تنافی بین قول به وجوب و تصریح به استحباب
۱۲۴	قول سوم: توقف
۱۲۷	مقتضای تحقیق در مسئله
۱۲۸	اشکال بر قول تراحم
۱۳۰	مورد سوم: اکراه و تقیه و اضطرار
۱۳۱	چند تطبیق برای مسئله
۱۳۱	حکم مورد سوم
۱۳۳	تنبیه اول؛ لوازم همکاری اجباری با جائز
۱۳۷	سقوط حرمت اضرار به دیگران به بهانه اکراه و مانند آن
۱۳۹	مهم ترین دیدگاه ها و ادله آن ها
۱۳۹	قول اول؛ عمومیت و اطلاق رخصت در حق الناس
۱۳۹	وجه اول
۱۴۶	اشکال و جواب
۱۶۰	وجه دوم، عموم نفی حرج
۱۶۳	وجه سوم در استدلال بر عموم رخصت
۱۶۹	وجه چهارم در استدلال بر عموم رخصت
۱۶۹	وجه پنجم
۱۶۹	ارزیابی قول اول
۱۷۰	تقیید ادله ترخیص
۱۷۴	قول دوم؛ اختصاص رخصت به حق الله

۱۷۶	قول سوم
۱۷۹	قول چهارم: تفصیل آیت الله خویی
۱۸۰	دیدگاه مختار
۱۸۱	مستثنیات
۱۸۲	فرع، لوازم اضرار به غیر
۱۸۶	اشکال و پاسخ آن
۱۸۸	تنبيه دوم: تنقيح ملاکی که اقتضای رخصت دارد
۱۸۹	معنای اکراه
۱۹۱	توضیح سخن شیخ انصاری
۱۹۲	مناقشه شیخ انصاری
۲۰۴	خلاصه نظر شیخ انصاری
۲۰۷	تنبيه سوم: شرطیت قدرت نداشتن در رهایی از امر جائز
۲۰۸	تعلیقات
۲۱۶	تنبيه چهارم: پذیرش ولایت در صورت وجود ضرر مالی اندک
۲۲۰	تنبيه پنجم، اکراه و تقیه مجوز قتل مؤمن نیستند
۲۲۳	تعلق تقیه به مستحق حد یا قصاص
۲۳۲	متفاوت نبودن مباشرت و تسبیب
۲۳۸	تعارض بین وجوب حفظ نفس و حرمت قتل غیر

۲۴۵	جهت چهارم: وجوب یاری فقیه در اقامه امر به معروف و نهی از منکر
۲۴۸	اقامه حدود توسط فقها در عصر غیبت
۲۴۹	ادله وجوب همیاری فقیه در اقامه حدود
۲۴۹	استدلال به آیات قرآن

۲۵۳	استدلال به روایات
۲۵۴	استدلال به عقل
۲۵۵	استدلال به اجماع
۲۵۵	استدلال به ادله ولایت فقیه
۲۵۵	ادله وجوب اطاعت از ولی الامر
۲۵۷	ادله ثبوت ولایت عامه فقیه
۲۵۹	موارد خارج از عموم ولایت
۲۶۳	ولایت مشروط و محدود فقیه
۲۶۳	جهت نخست؛ شروط
۲۶۶	جهت دوم؛ محدوده قلمرو ولایت فقیه
۲۶۸	ادله محدود بودن اختیارات فقیه
۲۷۰	موارد اعمال ولایت فقیه
۲۷۲	ولایت فقیه حاکم بر احکام اولیه نیست
۲۷۳	آثار عمل فقیه به امر به معروف و نهی از منکر
۲۷۵	انگیزه‌های بیشتر برای حضور فقیه در قدرت
۲۷۶	حکومت اسلامی و ادله امر به معروف و نهی از منکر
۲۷۹	جهت پنجم؛ امر به معروف و نهی از منکر و مسئله خروج علیه حکم جائر
۲۸۱	مراحل نهی از منکر در مواجهه اهل بیت علیهم السلام با غاصبان خلافت
۲۸۱	مرحله اول؛ تصریح به عدم مشروعیت غاصبان خلافت
۲۸۲	مرحله دوم؛ آگاهی بخشی به مردم در دوری از ظلمه
۲۸۵	مرحله سوم؛ مواجهه روبرو با حکومت‌های جور
۲۹۵	مرحله چهارم؛ هشدار به موجبات تسلط ستمکاران
۲۹۷	مرحله پنجم؛ خروج بر سلطان